

2020-05-07  
Ju2020/01751/SSK**Justitiedepartementet**Myndigheten för samhällsskydd och  
beredskap  
651 81 Karlstad

## Uppdrag till Myndigheten för samhällsskydd och beredskap att göra en översyn av metoder för märkning av sprängmedel för civilt bruk

### Regeringens beslut

Regeringen ger Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) i uppdrag att göra en översyn av tillgängliga metoder för märkning av sprängmedel för civilt bruk samt med utgångspunkt i översynen lämna förslag på en lämplig metod att införa i Sverige. Kännetecknande för de märkningsmetoder som ska ingå i översynen är att märkningen inte ska gå att avlägsna från sprängmedlet och att den om möjligt även ska kunna spåras efter detonation. MSB ska analysera metoderna utifrån deras funktionalitet, möjlig användning i Sverige, eventuell miljöpåverkan samt kostnader som tillkommer om metoden skulle implementeras. Vidare ska MSB analysera vilka effekter ett införande skulle få för exempelvis brottsbekämpande myndigheter, tillsynsansvariga myndigheter, tillverkare, användare, etc. I arbetet ska hänsyn tas till gällande EU-reglering beträffande varors fria rörlighet.

Inom ramen för uppdraget ska MSB samråda med Polismyndigheten och vid behov med andra relevanta aktörer, berörda branschorganisationer samt det nationella forumet för sprängämnessäkerhet.

Uppdraget ska redovisas senast den 2 april 2021 till Regeringskansliet (Justitiedepartementet). En delredovisning ska lämnas senast den 30 oktober 2020.

## Ärendet

I EU-direktiv 2014/28/EU om harmonisering av medlemsstaternas lagstiftning om tillhandahållande på marknaden och övervakning av explosiva varor för civilt bruk, anges att tillverkare av explosiva varor ska se till att varorna är märkta med en unik identifiering. EU-direktivet är genomfört i svensk lagstiftning genom lagen (2010:1011) om brandfarliga och explosiva varor (LBE). Merparten av regleringen finns dock på föreskriftnivå. Den som tillverkar eller importerar explosiva varor för civilt bruk<sup>1</sup> är skyldig att identitetsmärka varje individuell vara med ett eget identitetsnummer innan varan släpps ut på marknaden. Ekonomiska aktörer ska föra register över varje identitetsmärkt explosiv vara som hanteras, importeras eller i vissa fall exporteras.

På senare tid har det aktualiserats att nuvarande märkningssystem har vissa brister, bl.a. genom att det unika identitetsnumret förstörs då sprängmedlet detonerar, vilket försvårar och minskar chansen för brottsbekämpande myndigheter att spåra det som använts i illegala syften.

## Skälen för regeringens beslut

Det stora antalet sprängningar som inträffat i Sverige under de senaste åren saknar motstycke i andra jämförbara länder. För att vända den negativa utvecklingen behöver berörda myndigheter få tillgång till förbättrade verktyg för att kunna spåra civila sprängämnen ursprung. Den märkningsmetod som Sverige och övriga EU-länder använder har vissa begränsningar när det gäller att spåra återfunna sprängmedel, i synnerhet efter att det har detonerat. Givet den tydliga upptrappning och utveckling där kriminella använder sprängmedel i olika sammanhang, behöver ytterligare åtgärder övervägas.

---

<sup>1</sup> Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps föreskrift (2016:5) om produktkrav på explosiva varor för civilt bruk och plastiska sprängämnen.

Uppdraget förväntas ge viktig kunskap om tillgängliga metoder för märkning av sprängmedel som inte kan avlägsnas och som möjliggör identifikation av sprängmedlet även efter detonation.

På regeringens vägnar

Mikael Damberg

Anna-Karin Lindberg

Kopia till

Statsrådsberedningen/SAM  
Finansdepartementet/BA, K, SKA  
Försvarsdepartementet/MFU, MFI  
Infrastrukturdepartementet/US  
Justitiedepartementet/L4, PO

Försvarsmakten  
Försvarets materielverk  
Jordbruksverket  
Kustbevakningen  
Polismyndigheten  
Säkerhetspolisen  
Totalförsvarets forskningsinstitut  
Trafikverket  
Transportstyrelsen  
Tullverket